

KIS HIRLAP

ALMA-SZÜRET. (Lásd a 181. lapon.)

EGY KIS DIÁK KALANDJAI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

MÉG jó ideig beszélgettünk Gergely barátommal és nem győztünk eléggé csodálkozni azon a nyugodt megadáson, mellyel balsorsát türe. Még ő biztatott minket.

— Katona dolog, megesett már más is, ne busuljon, ifiuracskám! Lássa, én nem estem kétségbe, hittem, hogy a jó Isten megsegít és ime, nem is csalatkoztam. Majd meglássák, elvégzem én még a dolgomat emberül.

Végre elbucsuztunk és barátságosan kezét szoritván Gergely vitézzel, haza indultunk. Nem voltunk épen vidám kedvben, de mégis sokkal jobban éreztük magunkat, mint mikor jöttünk. Meg voltunk nyugodva, hogy a derék Gergely vitéz még is csak megélhet valamikép féllábbal is. Nagyon örültünk, én is, Erzsike is, hogy meglátogattuk s hazamenet mindeféle terveket főztünk ki, hogy a jó embernek, ha majd teljesen fölgyógyul, mindeféle apró kedveskedésekkel miképen fogjuk kárpótolni szenvedéseit.

Én ezután tovább jártam a iskolába s okulva a multakon, nem jutott többé eszembe, hogy pajkos csinyeket kövessék el tanáiraimmel. És amint az évi vizsgálat ideje lassanként közeledett, a többi fiuk is abba hagyták a pajkoskodást s komolyabban hozzáfogtak a tanuláshoz, mert többen voltunk, akik titkon arra törekedtünk, hogy az iskolai év végén a kitűzött jutalmak valamelyikét elnyerjük.

Egy napon az igazgató mindnyájun-

kat behívott a nagy tanterembe s komoly hangon így szólt:

— Fiaim, mint tudjátok, nemsokára itt lesz az évi vizsgálatok napja, a mikor ki fogom osztani a jutalmakat is. Kétféle jutalom lesz. Egyiket a legjobb tanuló kapja és azt hiszem, ennek oda ítélésében nem fogok tévedhetni, jól meg fogom itélni, ki érdemli meg.

Egy pillanatra elhallgatott s mi feszülten lestük, mit mond tovább; ő pedig így szólt:

— De a másik jutalom odaitélése nagyon nehéz s félnem kell, hogy könnyen tévedhetnék. A másik jutalmat az kapja, aki egész éven át legjobbau viselte magát nem csak épen a tanulásnál, hanem minden cselekedeteiben; szóval, aki a legderekebb fiu. Csakhogy ezt én nem igen tudhatom. Mert mikor én, vagy a tanár urak közül valaki jelen van, akkor persze mindnyájan ügyeltek; de azt nem tudom, mit csináltak, mikor magatok közt vagytok. Tudjátok, hogy a besugást, árulkodást nem szenvedhetem és soha meg sem hallgattam. Én tehát azt gondoltam, hogy ti magatok legjobban tudhatjátok, kicsoda köztetek a legderekebb fiu, a ki jó viseleteért a jutalmat megérdemli; ezért azt határoztam, hogy ti magatok ítéljétek. Mindenki gondolja meg jól, de komolyan és lelkiismeretesen ám, hogy köztetek ki volt az, aki az én távollétemben is a legpontosabban teljesítette parancsaimat, a ki legkevésbé törte a fejét gonosz csinyeken, nem vétett sem tanárai, sem pajtásai ellen s illedelmes, nyájas, jó szívű volt mindenki iránt. Aztán egyenkint külön hozzám jöttök és megmondjátok nekem,

kire szavaztok. Akire legtöbb szavazat esik, az kapja a jutalmat. Megértettétek?

— Meg! meg! kiáltottuk élénken.

— Jól van. Most még csak egyre figyelmeztetek. Ti azt kívánjátok, ugy-e, hogy igazságos legyenek irányotokban. Nos, én most azt kívánom, hogy ti is igazságosak legyetek egymás irányában. Ne adjátok a szavazatot egyik vagy másik fiura csupán azért, mert talán éppen jobb pajtásotok, mint egy másik; képzeljétek, mintha egy pillanatig az én helyemen volnátok, aki előtt mindnyájan egyformák vagytok s aki csak azt keresem, ki a legderekabb fiu. Azért tehát ha valakit nem szerettek is, reá szavazzatok, ha lelkiismeretetek azt sugja, hogy ő érdemi megleginkább.

Ezzel kibocsátott s mi ugyancsak büszkék voltunk a fontos feladatra, melyet kaptunk. Ki fogja elnyerni a jutalmat? azt most még kevésbé tudhattuk, mint ha az igazgató maga ítélte volna oda; mert annyi fiu hány félekép szavazhat! Én magamra nézve persze mindjárt tisztában voltam, hogy én bizony meg nem nyerhetem. Hányszor nevetgéltem az előadás alatt! Hányszor lestem légyre vagy pókra, mikor a tanár javában magyarázott valamit a táblán s hány apró csinyt követtem el! Pajtásaim ezt nagyon jól tudják és így nekem semmi kilátásom sem lehetett a jutalomra . .

Nem is gondoltam többé reá, de annál inkább törtem azon a fejemet, hogy lát én kire szavazzak. Igazán lekiismeretesen akartam itélni s ekkor vettem észre, hogy az valóban nem könnyű dolog. Sorra gondoltam valamennyi tanulótársamat, de

mindegyiknél találtam valami hibát, úgy hogy nem tudtam eldönteni, kit tartsak a legderekabb fiunak. Már közeledett a határidő, már nem halaszthattam tovább s végre abban állapotam meg, hogy Aladár a legderekabb fiu mindnyájunk közt. Igaz, hogy én nem igen szerettem, mert erősebb volt nálamnál s játék közben néhányszor ugyancsak keményen megütött szükség nélkül, csak mert éppen kedve telt az effélében; de eszembe jutott az igazgató intése, hogy ne arra gondoljunk, ki jó pajtásunk, ki nem. Én tehát Aladárra szavaztam. Hogy a többiek kire szavaztak, nem tudtam, mert mind neki titokban sugta meg az igazgatónak.

Végre már csak egy nap választott el a jutalomkiosztás nagy eseményétől. Élénken elbeszéltem otthon, mi minden fog történni holnap az iskolában. A jutalom-tárgyak a teremben ki lesznek állítva, hogy a szülők, vendégek megtekinthessék; aztán ott lesznek egyik asztalon a tanulók szebb dolgozatai s ezek közt az enyém is, melyet a tanár minap nagyon megdicsért.

— Ugy-e, mamácska, ti is eljöttök? kérdezém.

— El, felelt atyám. Csakhogy szívesebben mentünk volna, ha azt hihetnők, hogy a jó magaviselet jutalmát te nyerheted el. De erre nincs kilátás, jól tudjuk, miket követtél el.

— Az igaz . . . de majd esztendőre apácska, esztendőre igyekezni fogok, hogy elnyerjem.

Engedélyt kértem, hogy a bácsiékat is meghívhassam a holnapi nagy ünnepélyre. Mindjárt utra is keltem.

Nagyon roszkor érkeztem a bácsiék-
hoz. Zsiga bácsi, Anna néni és Bárdos ur
nagy tanácskozásba voltak merülve; a

bácsi igen komoly, aggódó arcot csinált,
Bárdos ur pedig roppant élénken magya-
rázott valamit, amiből én csak annyit

... MÉLYEN ELMERÜLT VALAMI SZÁMADÁSBA. (Lásd a 182. lapon.)

értettem, hogy ha a bácsi akarja a gyárat,
hát sok, igen sok pénzt kell készen tar-
tania a fiókban.

Nagy sokára aztán meglestem egy
pillanatot, amikor elmondhattam, miért
jöttem. Megkértem szépen a bácsit és a

néni
ünne
tása

elny
szép

közl
nyer

elé,
lem

pod
akár
meg
gun
ott j

M

lett
tatt
ság,
hog
gato

min
min
ráto
lett

mag
azt
össz
egy
tött
aka
meg

nénit, jöjjenek el ők is másnap, mert nagy ünnep lesz az iskolában, jutalmak kiosztása. Mamácskáék is ott lesznek.

— Jól van, jól! szolt a bácsi. Ha elnyered a jutalmat, tőlem is kapsz valami szép emléket.

— Az bizony fölösleges volna, szolt közbe Bárdos ur szigorú hangon. Ha megnyeri a jutalmat, az már magában is elég.

A bácsi kissé zavartan nézett maga elé, a néni pedig halkán ezt sugta a fülembe:

— Ne félj semmit, fiacskám, megkapod az ajándékot, akár nyersz jutalmat, akár nem. Ha a bácsi meg nem veszi, megveszem én. De most nekünk itt dolgunk van, menj Erzsikéhez és Dinikéhez, ott játszanak szobájukban.

— Folytatása következik. —

A KAKAS MINT MAMA.

(Képpel a 192. lapon.)

MINAP egyszer falun jártomban olyan furcsaságot láttam, hogy nagyot kellett rajta nevetnem s mindjárt le is rajzoltattam kis olvasóim számára. Ez a furcsaság, mint a képen láthatjátok, az volt, hogy egy kakas kotlós tyuk módjára ápolgatott egy fiatal — libát.

Az állatok szokásai, tulajdonságai mindig nagyon érdekelték, mert valóban mindig érdekesek is. Kérdeztem tehát barátomat, kinél látogatóban voltam, hogy lett abból a kakasból ludmama?

— Tulajdonképen nem igen tudom magam sem, felelt barátom nevetve, de azt hiszem, a szerencsétlenség hozta őket össze. A nyáron egy kotlós tyukunk alá egy libatozás is került valamiképp. Kiköltötte hiven ezt is, de aztán sehogysem akarta elismerni a saját fiának, nem türte meg a csibéi közt. A szegény kis liba

ekként árvaságra jutott, a többi fiatal libák sem akarták megtűrni maguk közt. Mintha haragudtak volna, hogy tyuk volt a mamája; szegényke tehát nagy búsan egymagában őgyelgett az udvaron.

Epen olyan búsan, elhagyatva éldégt az udvaron már régebben ez a kakas is. Ezzel ugyanis az a szerencsétlenség történt, hogy eltört a füllába s azóta csak nagy nehezen tud sántikálni. Le akartuk ölni és megsütni, de a gyerekek megsajnálták és kegyelmet kértek számára, tehát élni hagytuk.

Egyszer aztán észrevettük, hogy a sánta kakas és az árva libácska együtt sétálgatnak. A kakas pártfogásába vette a kis elhagyottat, neki adja a kikapart buzaszemet s ha a libácska aludni akar, a kakas szárnyai alá veszi és gyöngéden takargatja. Így most egyik sincs elhagyatva.

Sokáig persze nem igen fog tartani a jószívű kakas mamasága, mert a kis liba nagyra nő és nemsokára megél a maga lábán is, elvegyül a többi libák közé. De remélem, ezentul is háladatos lesz nevelő apja iránt.

Alma-szüret.

(Képpel a czimlapon.)

HÜLL ma, hull ma
Piros alma.

Piros alma sokadalma.

Mind a hány

Fiu, lány,

Szedjük, szedjük szaporán!

Tegyük a kosárba,

Kosárból a zsákba,

Innen a vásárra!

Föl a gyors gözösre,

Viszik Budapestre.

Ó bár én is piros alma lehetnék,

Budapestre, vásárra fölmehetnék.

A BERCZIKE PARIPÁJA.

— Beszélyke, egy képpel —

BAGYMAMÁCSKA! szólalt meg a kis Berczi hosszas csönd után, kedves nagymamácska, igaz, hogy egy ló megér tizenöt forintot?

A nagymama mosolyogva pillantott föl munkájáról s a mellette ülő fiuhoz fordulva mondá:

— Egy ló tizenöt forintot? No's, az attól függ, milyen az a ló. Egy szép ló megér akár ezer forintot és még többet is; de lehet olyan elcsigázott vén állat, hogy tizenötöt sem ér meg.

— Oh, nem olyan szép tüzes paripát gondolok... csak olyan szegény egyszerű lovacskát... talán már öreg is... nem tudom.

— Akkor hát meg sem mondhatom, mit ér, fiacskám. A hány ló, annyiféle ára lehet.

Berczike mély gondolatokba merült, a nagymama pedig tovább varrogatott, közbe-közbe szerető tekintetet vetve a kedves unokára. Berczike árva fiu volt s nagyon szomorú sorsa lett volna, ha, szerencsére, még nem él jó öreg nagymamája, ki magához vette s gonddal, szeretettel nevelte. A nagymama nem volt épen gazdag, de módjában volt gondoskodni unokája minden szükségéről, sőt Berczike hetenkint kapott egy kis zsebpénzt is, melyet kedve szerint elkölthetett.

Ama rövid beszélgetés után Berczike hirtelen fölkel, elővette palatábláját s visszaülve a nagymama mellé, mélyen elmerült valami nagy számadásba. (Lásd a képet a 180. lapon.) A nagymama már

rég elfelejtette a lovat és a tizenöt forintot s azt hitte, hogy Berczike valami iskolai föladványon dolgozik. Egyszerre azonban a fiu ismét megszólalt:

— Ugy-e, nagymamácska nem adhat nekem több zsebpénzt, mint hetenként három tizeskét?

— Valóban nem, kedves fiam. Nincs valami fölösleges pénzem, de ha volna is, egy ilyen kis fiunak elég annyi, a mennyit kapsz. Ezt is nagyrészt nem épen szükséges dolgokra költöd el de ennyit neked szántam, teljék benne örömed.

Berczike nem szólt többet, csak számolgatott tovább nagy buzgalommal, még pedig azt számítgatta, hogy hetenként három tizeeskéből mennyi idő alatt gyűlne össze tizenöt forint. Végre ki is számította, de egészen elszomorodott, mikor látta az eredményt. Arra bizony egy egész esztendő kell! Ha soha egy krajczárt sem költ el, mégis csak egy esztendő múlva lehet együtt a tizenöt forintja; pedig azt előre tudta, hogy néha egyetmást mégis kénytelen vásárolni, tollat, papírost, írót, s más apróságot zsebpénzéből kell beszereznie. De hát hiába, nem lehet máskép. A nagymama talán segíthetne... igen, de az egész dolog titok ám, nem szabad megtudni senkinek.

Az a titok pedig abból állott, hogy Berczike meg akart venni egy lovat, melynek tizenöt forint volt az ára. És ez a furcsa gondolat így ötlött a kis fiu eszébe:

Berczike, ámbár voltak bizony neki is hibái, igen jószívü, gyöngéden érző fiucska volt, s a nagymama mellett csak mindinkább megerősödtek benne a nemes érzelmek. Mert a nagymama is, a hol csak

lehetett, jót tett, nemcsak az emberekkel, hanem még az állatokkal is. Sokszor figyemzettette Berczikét, hogy nemcsak kinezni nem szabad az állatokat, hanem ha valahol szenvedni látjuk és segíteni tudunk, hát még azokon is segítsünk. És Berczike aztán talált is egy szegény szenvedő állatot, melyet nagyon megsajnál s melyen segíteni szeretett volna.

Lakott ugyan abban a faluban egy öreges ember, akit Andrásnak hívtak, s aki abból élt, hogy a falusiaknak holmi eladó portékáját egylovassal szekeren behordta a szomszéd városba. Ebből igen szépecskén megélhetek volna mindakettlen, az öreg András és lova is; de bizony az öreg András nem valami derék ember volt; ha egy kis pénzt kapott, mindjárt a kocsmába vitte és lovacsáját olyan rozsul tartotta, hogy szegény csupa éhségtől már alig tudott megállni a lábán. Természetesen gyönge is lett, nem bírta a megrakott szekeret s ha elakadt, az öreg András ütötte, verte, hogy igazán minden ember megsajnálta a szegény állatot. Télen órákig ott ált az isten adta lovacska a csikorgó hidegben, hóban, szélben az utcán, míg gazdája a kocsmában iddogált. Csoda, hogy meg nem fagyott a jámbor pára.

Berczike is sokszor látta a szerencsétlen állat kinzását s jó kis szíve megesett rajta szeretett volna segíteni rajta, de nem tudott s még szóba állani sem volt tanácsos a durva emberrel. Egyszer azonban, mikor a szekér elakadt a nagy sárban s az öreg András megint egész erejéből verte a szegény lovat, Berczike már mégsem állhatta meg, oda sietett és így szólt:

— Ugyan, ne kinezze már annyira ezt a szegény állatot!

— Mi köze hozzá? felelt András durván. Azt csinálom a lovammal, ami nekem tetszik, senkinek sincsen bele szólója.

— Dehogyan nincs! szólt Berczike bátran. Vétek így bánni az állattal, mely nekünk szolgál. Bizony nem érdemli meg, hogy lova legyen.

A vén András fölkaczagott.

— Ejnye no, ifjuracskám, talán bizony kedve volna erre a gyönyörű paripára? Tudja mit? Vegye meg! Eladom ám szívesen, mert már beleuntam ebbe a mesterségbe. De senki sem akarja megvenni ezt a rozsz gebét, pedig odaadnám tizenöt forintért. No's, megveszi?

András nagyot kaczagott, jól tudva, hogy az ilyen kis fiúnak nincs annyi pénze. De Berczi komolyan felel:

— Jó, majd meglátjuk. Hiába nevet, mert egyszer majd szaván fogom.

András odább ment szekerevel s gunyosan dörmögé:

— Bolondos gyerek!

De a kis fiu komolyan gondolkozni kezdett ezen a dolgon s minél tovább gondolkozott, annál inkább eltökélte, hogy megváltja azt a szegény állatot kinzójától. Igen ám, de hol szerezzen annyi pénzt? A nagymamától nem kérhet, de meg nem is akarta, hogy más áldozzon; a saját erejéből kívánt jót cselekedni.

Ezért számított oly nagyon a zsebpénzét s ezért szomorodott el oly nagyon, mikor látta, hogy tervét csak igen hosszú idő múlva valósíthatja meg.

Nem tudott belenyugodni, hogy egy egész esztendeig várjon s törte a fejét, mikép segíthetne a bajon; de semmit sem tudott kitalálni s végre elhatározta, hogy beszél a tanító urral, ki őt nagyon szereti s ki már többször adott neki jó tanácsot.

Mindjárt másnap tehát lezke után kereste az alkalmat, hogy a tanítóval négy szem közt beszélhesen. A tanító ezt észrevette s magához hívta.

— Kivánsz valamit, kedves fiam? kérdé nyájasan.

— Igenis... azaz csak kérdezni szeretnék valamit, ha merhetném...

— Szólj bátran; tudod, hogy hozzám bizalommal szólhatsz.

— Hát... hát csak azt szeretném megtudni, hogy olyan kis fiu, mint én, miképen szerezhetne pénzt?

— Pénzt! kiáltá a tanító bámulva. Ugyan minek kell neked a pénz? Hiszen ugy tudom, kapsz nagymamádtól elég zsebpénzt!

— Oh igen, kapok hetenként három tizeskét és ezt jövőre mind megtakarítom... De az nagyon, nagyon sokáig tartana, ha ebből kellene összegyűjtenem annyit, a mennyire szükségem van... mert kell tizenöt forint!

— De hát mire kell az neked? Remélem, nem valami roszban töröd a fejedet?

— Oh dehogy! Sőt... azt hiszem, inkább jót cselekszem.

Őszi est. (Lásd a 188. lapon.)

— Nos, akkor hát legegyszerűbb, ha szépen megkéred a nagymamát . . .

— Az nem lehet, mert titok . . . de igazán . . . igazán nem valami rossz csiny ám.

— Hiszem, kedves fiam; ismerlek, hogy derék fiu vagy.

A tanár azt hitte, hogy Berczike bizonyosan megtudta, hogy a nagymama valamit ohajtana birni és a jó fiu azt meg akarja venni a nagymama nevenapjára. Egy kis gondolkozás után tehát így szólt:

— Kedves fiacskám, pénzt csak egy módon lehet becsülettel szerezni: dolgozni kell érte.

— Oh, azt örömet tenném . . . de mit dolgozzam.

— Ebben véletlenül épen most se-gíthetlek. De figyelmeztetek, hogy ez nem játék ám, nem is afféle munka, melyet abba lehet hagyni; mindennap szorgalmasan kell dolgoznod egy-két órát, még pedig abban az időben, midőn különben játszanál, mert a leckéidet nem szabad elhanyagolnod. Tehát gondold meg: fogsz tudni kitartóan dolgozni a játéknak szánt időben?

— Fogok, fogok! kiáltá Berczike hévvel.

— Jól van. Tehát holnaptól fogva hozzám fogsz járni s le fogod írni a művet, melyet épen befejeztem és ki akarok nyomtatni. Szép, olvasható írásod van, a leirónak tíz forintot szántam, ezt tehát megkaphatod.

Berczike egészen kipirult az örömtől s boldogan köszönte meg a tanító ur ajánlatát.

Másnap csakugyan hozzá is fogott a munkához és azután lankadás nélkül dol-

gozott mindennap. Nem mondom, hogy néha, mikor pajtásait vig játék közt látta, kissé nehezebbre nem esett a komoly munka; de azért nem engedett a csábításnak; amit egyszer eltökélt, azt végre is hajtotta. Ha a vén Andrással találkozott s ez gunyosan nevetett, Berczike nyugodtan mondá:

— Várjon csak, nemsokára majd elhagyja a nevetést.

Otthon a nagymama észrevette ugyan, hogy a fiu sok időt tölt a házon kívül, de megtudván, hogy a tanító urnál tölti, nem aggódott, mert a tanítónál csak jót tanulhat. Inkább föltűnt a nagymamának az, hogy Berczike egy idő óta rendkívül fősvény lett s szinte nehezebbre látszik esni, ha egy krajczárt kell adnia a koldusnak. Pedig azelőtt örült, ha adhatott.

Igy mult néhány hét s Berczike elkészült a munkával, megkapta pontosan a munka díját s a tanító még meg is dicserzte, hogy kis fiu létére oly kitartóan tudott dolgozni. Épen e napon a nagymama így szólt:

— Fiacskám, bemegyek a városba; ha akarsz, velem jöhetsz.

Hogyne akart volna! Nagyon szeretett kocsikázni, aztán a városban lakott kedves keresztapja is, ki mindig nagyon szívesen fogadta. Most is nála ebédeltek.

Ebéd után a nagymama a boltokban vásárolt egyetmást s elkísérte Berczike és keresztapja is. A mint egy könyvkeresés előtt elhaladtak, a keresztapa megállt a kirakat előtt s egy szép nagy képeskönyvre mutatva, így szólt:

— Megálljunk csak . . . ezt a szép képes könyvet én már rég Berczikének szántam . . . most megveszem.

A könyv borítékjára föl volt jegyezve, hogy az ára három forint. Berczike látta ezt s hirtelen átgondolta, hogy a munkájával szerzett és a zsebpénzéből megtakarított pénzhez még éppen három forintra van szüksége, hogy nagy tervét végrehajthassa. Hirtelen így szólt tehát:

— Kedves keresztapa . . . nagyon szépen kérem . . . inkább adja nekem a három forintot.

A nagymama egészen elképedt e szavakon s a keresztapa is megütközött a fiu kapzsiságán. A nagymama pirongatni is kezdte, de a keresztapa így szólt:

— No, legyen meg a kívánságod.

Oda adta a pénzt, Berczike pedig pirulva vette át és így szólt:

— Kedves nagymamácska . . . édes jó keresztapa . . . ne gondolják, hogy én olyan durva, kapzsi vagyok s nem inkább örülnék a szép könyvnek . . . Majd holnap megmagyarázom.

Ismerték, hogy igazat szokott beszélni; nem haragudtak tehát reá, de annál kíváncsiabban várta aztán a nagymama a magyarázatot. Másnap csakugyan meg is kapta, mert mindjárt reggel Berczike egészen kipirulva az örömtől futott be hozzá.

— Nagymamácska, kedves nagymamácska! Megvan, megvettem!

— Mi van meg?

— Jöjjön ki, nézze meg! Már el is hoztam!

A nagymama kiment és a tornác oszlopához kötve látott egy sovány vén lovat.

— Hát ez micsoda? Mi féle ló ez? kérdé csodálkozva.

— Most már az én lovam, megvettem a saját pénzemen a vén Andrástól, ki oly borzasztóan kinozta.

A nagymama ebből még nem értette az egészet; Berczikének részletesen el kellett mondani a történeteket. Meglepetve látta, hogy a nagymama kissé elkomolyodik s ezért, mikor történetét elbeszélte, szorongva kérde:

— Kedves nagymamácska, talán nem jól tettem?

— Jól is, nem is, kedves fiacskám, szólt a nagymama s megcsókolta unokáját. Nagy öröm tudnom, mily nemes szíved van, hogy megfosztottad magadat minden apró élvezettől, játéktól, sőt hetekig nehéz munkát is végeztél, csak hogy jót tehess; ez szép, ez derék dolog. De, édes fiam, azt már nem jól tetted, hogy titkolóztál, mert titkodnak nem szabad lenni előttem, legkevésbbé pedig akkor, mikor nem tudhatod, vajjon egymagad jól végezheted-e, amit kiterveztél. Mert lásd, ezt az öreg, munkára már nem alkalmas állatot felesáron is meg lehetett volna kapni. A ravasz András megcsalt, tudva, hogy nem értesz az effélékhez; ez a szegény ló egy-két hét múlva már kidől, segíteni rajta nem lehet. Tehát sok fáradságot, sok pénzt vesztettél hiába. Adtunk volna a vén Andrásnak egy-két forintot, hogy ne kinozza, hanem engedje csöndesen kimulni.

Berczike kissé elsomorodott, de aztán nemsokára fölvidult, mikor látta, hogy a nagymama mégis örül az ő jó szándékának.

A szegény ló néhány nap múlva csakugyan megszűnt élni s Berczike meggyőződött, hogy a jó szándék nem elég, okosan

és megfontolva is kell a jót cselekedni s inkább megkérdezni a tapasztalt öregek tanácsát, mint hogy áldozat és fáradság kárba vesszen.

ŐSZI EST.

(Képpel a 184—185. lapokon.)

SÁRGULÓBAN, lehullóban van már a lomb, letarolva a mező s bár délben még jó melegen süt a nap, este-reggel hűvös szellő lengedez és emlékeztet, hogy a nyárnak vége már, beköszönt az ősz.

Ki a tavaszt és a nyarat jól használta, az az ősznek beköszöntét sem oly igen nagyon bánja; a jó gazda örvend munkája gazdag gyümölcsein, tele van a csűr és kamra s még csak a vig szüret van hátra. A merre csak szőlő terem, vidám dal hangzik a hegyeken, szedik az érett fűrtöket, megtelik a pincze s ha ezzel is készen vagyunk, akkor aztán jöhet az ősz komor utódja, a zuzmarás tél, nem talál semmit odakint.

De tél apó még csak messziről intget, az ősz még csak figyelmeztet, hogy készüljünk. A nap már rövidül, az est már korán leszáll, da az enyhe levegő még megengedi, hogy kísétáljunk a mezőre, a kedves kis érhez, melynél forró nyári napokon árnyékos pázsiton heverésztünk. Már csak kevés lomb van fent a fákon, lábunk alatt zörög a száraz levél és minden arra int, hogy ez év munkája be van fejezve, mert már pihenőre tér a természet. Erdő-mező erre az évre megadta gyümölcseit, mert nyugalomra van szüksége.

Nem busulunk a lombhulláson, hervadáson, mert tudjuk, hogy nem tart az sokáig. Majd eljő a szép tavasz s új életre fakaszt mindent s azért csak azzal bucsuzunk a szép természettől:

— A viszontlátásig tavaszkor!

Hamis Berta.

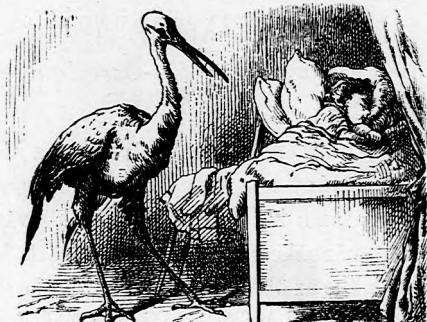
*Szörnyü gyermek volt a Berta!
Szörnyü lármát ütni mert a!
Egyre böjött, toporzékol,
Isonyu volt, szörnyüség volt!*

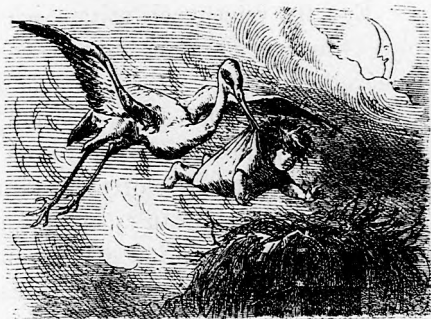
*Papa, mama ha kísétált,
Berta szülei elé állt:
»Hogyha itthon nem maradnak,
Vége minden kis darabnak!«*

*Este tízre járt az óra —
Még se ment ő nyugovóra,
S újra kezdett sírni már most:
»Mért aludna? Hisz nem álmos!«*

Nagy az apa gondja, búja ;
 »Bár csak vinné el a gólya !
 Ugyan az a gólya madár
 Aki egyszer hozta is már !«

S egyszerre csak : »elep, kelep !«
 A gólya madár jelent meg,
 Vitte Bertát a fészkébe :
 Füstös kémény tetejébe.

Ottan Berta egyedül
 Kémény tetejében ül.
 Füstös mint a szerezsen.
 Bög — nem hallja senki sem.

Jön az ősz ; a gólya madár
 Egy melegebb hazába száll.
 Messze, nagyon messze megyen,
 Tul tengeren, völgyön, hegyen.

S ottan, távol Afrikában,
 Hol rettentő forróság van
 Lepottantja a fövenybe . . .
 Jaj ! ha most egy tigris jönne ! . .

Arra tigris ma nem jár —
 De jött egy szerezsen-pár,
 Akik gyermek-kereskedők.
 Látják Bertát s viszik is őt.

*Otthon, a Berta papája
A szobát nehéz bújába
Telisded tele pipálja:
Hej, hol lehet az ő lánya!*

*Visszaváltja! És evégett
Gyűjtöget sok szivarvéget
Ezeket ha eladhatja,
A gyermekét megválthatja.*

*Hát így került Berta végre
Visza szülei körébe;
S példásan viselkedett,
Panasz rá nem lehetett.*

LEVÉL KONSTANTINÁPOLYBÓL. *

— Csónak-verseny Kis-Ázsiában. —

KONSTANTINÁPOLY közelében a Márvány-tenger egyik legszebb pontja az a kis öböl, mely Kadiköj város és a tenárbakcei földszoros között fekszik. Ebbe az öbölbe ömlik a hajdankorból híres Kalcedon folyó, melyet most Jaur-csecsmének hívnak s ebben a szép öbölben tartja a Kadiköj csónak-egylet minden évben a csónakversenyeket.

Egy ily versenyenél voltam jelen a folyó év nyarán s Forgó bácsi szives engedelmével ennek lefolyásáról kivanom röviden tudósítani a »Kis Lap« olvasóit.

Tizenegy órára törekösen (vagyis egy órával a nap lementé előtt) volt kitüzve az indulás. Két újdivatu csónakocska állott ki a versenyre. Mindegyikben négy evezős és egy kormányos ült. E csónakokat angolul »four outrigger«-nek hívják, mert négyen eveznek bennök s az evezőlapátok nem a csónak oldalán, hanem oldalt kiálló villa-alaku vasakon nyugosznak. A csónak hossza négy öl, az evezőlapátok közel két öl hosszúak, de maga a csónak oly keskeny, hogy a keresztben fekvő padokon egy ember is csak igen szűken ülhet. Az egész csónak olyan könnyű, hogy egy ember könnyen fölemelheti. De ép azért bámulatos gyorsan halad, úgy hogy akármelyik gőzhajót el lehet vele hagyni, csakhogy nagyon kell

* E levélkét egy a török fővárosban élő kis leányka, a »Kis Lap« egyik szorgalmas kis olvasója küldte, hogy közöljem kis olvasótársaival. Közlöm is, mert aki oly messze idegen földön megemlékezik rólunk, megérdemli, hogy kívánságát teljesítsük, ugy-e?
F. b.

ügyelni, mert a legkisebb mozgás fölbil-
lenti. Az evezősök előre s hátra mozgó
üléseken ülnek, lábaikat támasztó desz-
kákhoz feszítik s ez nagyban fokozza
erejüket.

Mind ismertük azokat az urakat,
kik eveztek; de mivel az egyik ladikban
egy közeli rokonom is evezett, tehát ennek
a sorsa érdekelt természetesen leginkább
s ennek a csónaknak óhajtott győzelmére
fogadtam.

Végre elhelyezkedett a versenyző két
csónak, s felhangzott az indító parancsa.
Villám-gyorsan indultak a versenyzők, és
már az első perczen egy előre haladott
az egyik, hogy barátaink számára szinte
vesztve véltünk a versenyt; a versenypá-
lya közepét így érték el és barátaink közel
hat csónak-hosszal voltak hátra, midőn
egyszerre csak... pillanatnyi zavar támad,
és a hátra maradt csónak került előre,
a másik pedig megált s abba hagyta a
versenyt.

Nagy volt a meglepetés, mert csak
később tudtuk meg a váratlan esemény

okát, mely abban rejlett, hogy a már-már
győztes fél egyik evezősének evezője a
tulságos erőfeszítés következtében dere-
kán ketté törött és e miatt kénytelenek
voltak a versenyt feladni. Így lett vége
a versenynek; az én kedvenc csónakom,
melyben rokonom evezett, zajos taps és
ujjongás között érte el a nyerő oszlopot
és nyerte el a díjul szolgáló szép ezüst
serlegeket; tizenegy perc alatt evezvén
végig a félmérföldnyi hosszú vizi uton.
Persze hogy a diadal nem volt tökéletes,
mert a legyőzöttek teljes joggal az evező
eltörésének tulajonították legyőzetésüket;
s noha díj nélkül, de új versenyre hiv-
ták fel a győzteseket, amit ezek el is
fogadtak.

Mi azonban nemsokára elhagytuk
a vidéket, s haza tértünk, az itt leirt ver-
seny kedves emlékét vive magunkkal visz-
sza Európába.

GRÓF RÁDAY ANNA.

A »KIS LAP« XIX. köt. 9. számában közölt
rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Pau-
lovics Amália, Stratzinger Janka, Nedits Mariska,
Weisz Béla és Nándor.

A „KIS LAP“ előfizetőihez!

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „Kis Lap“ amaz elő-
fizetőit, kiknek előfizetése szeptember hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket
mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „Kis Lap“ előfizetési ára:

Félévre . . . . . 2 frt 80 kr.

Negyedévre . . . . . 1 frt 40 kr.

Az előfizetési pénzek (melyek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok hasz-
nálata) a „Kis Lap“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere, 3 sz. Athenaeum-épület,
intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.

A KAKAS MINT MAMA. (Lásd a 181. lapon.)

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Budapest, 1880. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.